

Rolnummer 329
Arrest nr. 71/92 van 18 november 1992

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, ingesteld door de Nationale Unie der Openbare Diensten.

Het Arbitragehof, in voltallige zitting,

samengesteld uit de voorzitters J. Delva en J. Wathelet, en de rechters D. André, F. Debaedts, L. De Grève, K. Blanckaert, L.P. Suetens, M. Melchior, L. François en P. Martens, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter J. Delva,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. *Onderwerp van het beroep*

Bij verzoekschrift aan het Hof overgezonden bij op 26 september 1991 ter post aangetekende brief, is beroep tot vernietiging ingesteld van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven door de Nationale Unie der Openbare Diensten, afgekort N.U.O.D., waarvan de zetel gevestigd is te Brussel, Paviljoenstraat 54.

II. *Rechtspleging*

Bij beschikking van 27 september 1991 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers K. Blanckaert en M. Melchior hebben op 10 oktober 1991 geoordeeld dat er geen toepassing diende te worden gemaakt van de artikelen 71 en 72 van de organieke wet.

Van het beroep is conform artikel 76, § 4, van de organieke wet kennisgeving gedaan bij ter post aange-tekende brieven van 16 oktober 1991.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 16 oktober 1991.

De Ministerraad heeft een memorie ingediend op 27 november 1991.

Van die memorie is kennisgegeven conform artikel 89 van de organieke wet bij ter post aangetekende brief van 4 december 1991.

Verzoekster heeft een memorie van antwoord ingediend op 4 januari 1992.

Bij beschikkingen van 7 februari 1992 en 22 september 1992 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot respectievelijk 26 september 1992 en 26 maart 1993.

Bij beschikking van 16 juni 1992 heeft het Hof beslist dat de zaak in gereedheid is en heeft het de dag van de terechtzitting bepaald op 7 juli 1992.

Van die beschikking is aan de partijen evenals aan hun advocaten kennisgegeven bij ter post aangetekende brieven van 16 juni 1992.

Bij beschikking van 2 juli 1992 heeft voorzitter J. Delva de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Op de terechtzitting van 7 juli 1992 :

- zijn verschenen :

. Mr. J.P. Van Hove, advocaat bij de balie te Gent, voor verzoekster;

. Mr. D. Cuypers, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Ministerraad, Wetstraat 16, 1000 Brussel;

- hebben de rechters-verslaggevers K. Blanckaert en M. Melchior verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. Onderwerp van de aangevochten bepalingen

Naar luid van het dispositief van het verzoekschrift vordert de Nationale Unie der Openbare Diensten de vernietiging van de wet van 21 maart 1991 « meer in het bijzonder wat aangaat de bepalingen omtrent het personeel en dit wegens schending van art. 6 en *bis* G.W. ».

De wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 27 maart 1991. Een erratum is verschenen in het *Belgisch Staatsblad* van 20 juli 1991.

Voormelde wet voert een nieuwe regeling in voor instellingen van openbaar nut die industriële of commerciële activiteiten uitoefenen, teneinde het concurrentievermogen van die overheidsbedrijven te verhogen en de voorwaarden voor de openbare dienstverlening te verbeteren.

Daartoe laat de wet toe die instellingen te onttrekken aan de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut en hun het statuut van autonoom overheidsbedrijf te verlenen mits het afsluiten van een beheerscontract en na aanpassing bij wet van het organiek statuut aan de bepalingen van Titel I van de wet van 21 maart 1991.

Voor een aantal overheidsbedrijven is die wettelijke aanpassing van het organiek statuut meteen in de voormelde wet zelf geregeld, namelijk voor de Regie van Telegrafie en Telefonie (Titel II van de wet), de Regie der Posterijen (Titel IV); de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (Titel V) en de Regie der Luchtwegen (Titel VI). Titel III van de wet bevat specifieke regels voor de sector telecommunicatie.

De door het beroep in het bijzonder beoogde bepalingen maken deel uit van Titel I van de wet van 21 maart 1991, die in 54 artikelen de algemene regels bevat die gelden voor alle autonome overheidsbedrijven.

Hoofdstuk VIII van die Titel I behelst de beginselen betreffende het personeel, onder meer wat het syndicaal overleg betreft.

Naar luid van artikel 29, § 2, van de wet van 21 maart 1991 worden de betrekkingen tussen een autonoom overheidsbedrijf en de representatieve vakorganisaties van zijn personeel geregeld in het syndicaal statuut dat door de raad van bestuur of, in voorkomend geval door de Koning, wordt vastgesteld overeenkomstig Titel I van de voormelde wet.

Artikel 30 van de wet handelt over het paritair comité dat in elk autonoom overheidsbedrijf gecreëerd wordt. Voor alle autonome overheidsbedrijven samen wordt bij artikel 31 ook een paritair comité opgericht, dat het « Comité Overheidsbedrijven » is genoemd.

Blijkens het verzoekschrift beoogt het beroep in het bijzonder de vijfde en zesde paragraaf van artikel 30 en de zesde paragraaf van artikel 31, betreffende de criteria voor erkenning van de representativiteit van vakorganisaties.

Artikel 30, § 5, van de wet van 21 maart 1991 luidt :

« § 5. Wordt als representatief beschouwd om te zetelen in het paritair comité van een autonoom overheidsbedrijf :

1° iedere vakorganisatie bedoeld in artikel 8, § 1, 1°, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, zoals gewijzigd bij artikel 51, § 3, van deze wet;

2° onverminderd het 1°, de vakorganisatie die, tegelijk :

a) de belangen verdedigt van al de categorieën van het personeel;

b) aangesloten is bij een op nationaal vlak als centrale opgerichte vakorganisatie of deel uitmaakt van een

op hetzelfde vlak opgericht vakverbond;

c) het grootste aantal bijdrageplichtige leden telt onder de vakorganisaties andere dan die bedoeld onder 1° en die een aantal bijdrageplichtige leden telt dat ten minste 10 % vertegenwoordigt van de personeelssterkte van het betrokken overheidsbedrijf.

De controle op de representativiteit van de vakorganisaties wordt uitgevoerd door de commissie bedoeld in artikel 14, § 1, van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel. Bedoelde commissie stelt om de zes jaar, voor elk van de representatieve vakorganisaties, het aantal leden van het paritair comité vast waarvan de benoeming, overeenkomstig § 4, tweede lid, aan die organisatie toekomt. »

Artikel 30, § 6, van de voormelde wet bepaalt :

« § 6. Dit artikel is niet van toepassing op de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen. De bij deze titel aan het in § 1 bedoelde paritair comité opgedragen bevoegdheden, worden bij de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen uitgeoefend door de Nationale Paritaire Commissie bedoeld in artikel 13 van de wet van 23 juli 1926 tot oprichting van de Nationale Maatschappij der Belgische spoorwegen, zoals gewijzigd door artikel 163 van deze wet. »

Artikel 31, § 6, van de bestreden wet luidt :

« § 6. Het Comité Overheidsbedrijven telt achttien leden, de voorzitter niet meegerekend.

De raad van bestuur van elk autonoom overheidsbedrijf, met uitzondering van de autonome overheidsbedrijven die dochteronderneming zijn van een ander autonoom overheidsbedrijf, draagt ten minste drie kandidaten voor. De Koning benoemt, op voordracht van de Eerste Minister, bij een in Ministerraad overlegd besluit, negen leden uit de door de raden van bestuur voorgedragen kandidaten. Hij benoemt ten minste twee leden op voordracht van elke raad van bestuur.

Negen leden worden benoemd door de ministers onder wie de betrokken overheidsbedrijven ressorteren, op voordracht van de representatieve vakorganisaties. Iedere representatieve vakorganisatie stelt een aantal leden voor in verhouding tot haar aantal bijdrageplichtige leden onder het totaal aantal personeelsleden van het geheel van de autonome overheidsbedrijven die bij een representatieve vakorganisatie zijn aangesloten.

Voor elk lid van het Comité Overheidsbedrijven wordt een plaatsvervanger benoemd overeenkomstig de voorgaande leden.

Wordt als representatief beschouwd om te zeten in het Comité Overheidsbedrijven, iedere vakorganisatie die tegelijk :

1° een aantal bijdrageplichtige leden telt dat ten minste 10 % vertegenwoordigt van het totaal aantal personeels leden van het geheel van de autonome overheidsbedrijven;

2° zijn bedrijvigheid uitoefent op nationaal vlak;

3° de belangen verdedigt van al de categorieën van het personeel van de autonome overheidsbedrijven;

4° aangesloten is bij een vakorganisatie die zetelt in de Nationale Arbeidsraad. »

IV. *In rechte*

- A -

A.1. De verzoekende partij voert de schending aan van de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet op grond dat zij ten onrechte niet op dezelfde wijze wordt behandeld - qua syndicale representativiteit - als andere vakorganisaties die volgens haar in een zelfde situatie verkeren.

De verzoekende partij is van oordeel dat het gelijkheidsbeginsel miskend wordt doordat aan de uitvoerende macht een discretionaire bevoegdheid wordt verleend om te bepalen welke syndicale organisaties representatief zijn en welke niet.

Ook is er volgens de verzoekende partij geen reden om voor de N.M.B.S. een bijzondere regeling te treffen zoals met het bestreden artikel 30, § 6, van de wet van 21 maart 1991 nochtans het geval is.

Tenslotte wordt vooral de bij artikel 31, § 6, vijfde lid, 4°, vereiste aansluiting bij een vakorganisatie die

zetelt in de Nationale Arbeidsraad als voorwaarde voor representativiteit om in het Comité Overheidsbedrijven te zetelen door de verzoekende partij als discriminerend aangemerkt. De verzoeker verwijst daarbij in het bijzonder naar het arrest van de Raad van State nr. 10.294 van 28 november 1963, evenals naar een aantal internationale verdragsrechtelijke teksten.

A.2. In zijn memorie van 27 november 1991 betoogt de Ministerraad dat het aangeklaagde onderscheid tussen representatieve en niet-representatieve vakorganisaties redelijk verantwoord kan worden, rekening houdend met het doel van de maatregel, dat erin zou bestaan een efficiënt sociaal overleg mogelijk te maken en de sociale vrede te bevorderen.

De Ministerraad merkt op dat de sociale rechten en vrijheden als zodanig niet worden aangetast en voegt daaraan toe dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens bij arresten van 27 oktober 1975 en 6 februari 1976 een onderscheid qua representativiteit geoorloofd bevond. Wat betreft de bijzondere regeling voor de N.M.B.S. is de Ministerraad van oordeel dat die beantwoordt aan de specifieke situatie van die openbare dienst.

Vervolgens worden door de Ministerraad de criteria voor erkenning van de representativiteit een voor een behandeld en als voldoende objectief en redelijk bevonden, zowel wat het paritair comité als het Comité Overheidsbedrijven betreft.

Wat inzonderheid de bij artikel 31, § 6, van de wet vereiste aansluiting betreft bij een vakorganisatie die zetelt in de Nationale Arbeidsraad wijst de Ministerraad op het parallellisme met de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités. Voor de Ministerraad kan niet behoorlijk en nuttig onderhandeld worden dan met vakorganisaties die representatief zijn voor de gehele economische sector in België.

De Ministerraad preciseert dat de bestreden wet op dat punt een delegatie aan de Koning inhoudt, nu de Koning op grond van artikel 2 van de wet van 29 mei 1952 bepaalt hoe de Nationale Arbeidsraad wordt samengesteld.

Tenslotte merkt de Ministerraad op dat de conclusies van het comité voor de vakbondsvrijheid van de Internationale Arbeidsorganisatie in de zaak nr. 1250 (*Bulletin officiel du B.I.T., Série B, Vol. LXX, 1987, 10-28*) enkel aanbevelingen zijn en geen verplichtingen inhouden en dat het Verdrag nr. 151 van de Internationale Arbeidsorganisatie (*Belgisch Staatsblad*, 26 juli 1991, 16496) betreffende de arbeidsverhoudingen in de openbare dienst geen bepalingen betreffende de erkenning van representatieve vakorganisaties inhoudt.

A.3. In haar memorie van antwoord verklaart de verzoekende partij dat het werkelijke doel van de maatregel veeleer de zuilversterking is en dat de Ministerraad minstens niet bewijst dat een wettig doel is nagestreefd.

De verzoekende partij preciseert dat ook zij nooit heeft voorgehouden dat een onbeperkt aantal organisaties aan het overleg moeten kunnen deelnemen maar wel dat als er voorwaarden voor representativiteit ingevoerd worden die dan ook voor eenieder moeten gelden. Dat zou volgens de verzoekende partij met name niet het geval zijn voor wat zij de Liberale vakbond noemt.

Ook de sociale vrede zou met de maatregel niet gediend zijn, wel integendeel : de weigering om bepaalde vakorganisaties bij het overleg te betrekken zou reeds tot sociale onrust hebben geleid, aldus de verzoekende partij.

Wat de N.M.B.S. betreft, vraagt de verzoekende partij zich af welke dan wel de specifieke sociale verhoudingen zijn die een uitzonderingsmaatregel zouden rechtvaardigen.

In verband met de criteria voor representativiteit maakt de verzoekende partij gewag van een schrijven van de voorzitter van het gemeenschappelijk comité voor alle overheidsdiensten van 3 december 1991, waarin bevestigd wordt dat zij voldoet aan de vereisten dat de belangen van al de categorieën van het personeel behartigd worden en dit op nationaal vlak.

In haar memorie van antwoord verklaart de verzoekende partij het ook eens te zijn met de vereiste dat de vakvereniging het grootste aantal leden van alle «niet-representatieve» vakverenigingen moet tellen en ten minste 10 % van het personeel vertegenwoordigen, maar dan op voorwaarde dat hetzelfde zou gelden voor het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt.

Tenslotte herhaalt de verzoekende partij haar bezwaar tegen de bijkomende vereiste van aansluiting bij een

vakorganisatie die zetelt in de Nationale Arbeidsraad.

Op de bedenking in de memorie van de Ministerraad dat de Koning tot een andere samenstelling van de Nationale Arbeidsraad zou kunnen overgaan als de verzoekende partij op langere termijn zou doen blijken van een voldoende groot aantal leden op nationaal vlak en van een interne stabiliteit, repliceert laatstgenoemde met een opsomming van gegevens die zouden aantonen dat zij daaraan reeds lang voldoet.

- B -

Over de ontvankelijkheid van het beroep

B.1.1. Naar luid van artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, moet de verzoekende partij een natuurlijke of rechtspersoon zijn die doet blijken van een belang.

Volgens haar statuten is de Nationale Unie der Openbare Diensten een vakorganisatie die binnen de Nationale Unie der Onafhankelijke Syndicaten de werknemers van de openbare sector vertegenwoordigt en die zich tot doel heeft gesteld de beroepsbelangen en de economische en sociale belangen te verdedigen en te behartigen van al de personeelsleden die zij binnen al de openbare sectoren vertegenwoordigt.

Zij is een feitelijke vereniging « erkend » in de zin van de aangevochten wet, evenzeer als zij dat is in de, trouwens identieke, zin van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, sedert de inwerkingtreding van die wet.

B.1.2. De vakorganisaties die feitelijke verenigingen zijn, hebben in beginsel niet de vereiste bekwaamheid om bij het Arbitragehof een beroep tot vernietiging in te dienen.

Anders is het wanneer zij optreden in aangelegenheden waarvoor zij wettelijk als afzonderlijke juridische entiteiten worden erkend en wanneer, terwijl zij wettelijk als dusdanig betrokken zijn bij de werking van overheidsdiensten, de voorwaarden zelf voor hun betrekking bij die werking in het geding zijn.

Door ten voordele van sommige vakbondsorganisaties een deelneming aan de werking van de openbare diensten in te stellen, waarvan de omvang groter is voor de zogenoemde representatieve verenigingen en beperkter voor de zogenoemde erkende verenigingen, heeft de wetgever aan elk van hen de prerogatieven gegeven die nuttig zijn niet alleen om die deelneming uit te oefenen maar

ook om de grenzen te betwisten waarbinnen zij willekeurig zou zijn vervat.

B.1.3. Het beroep van de Nationale Unie der Openbare Diensten - erkende vakorganisatie voor overheidspersoneel (zie *Belgisch Staatsblad* van 18 februari 1987, p. 2297) - beoogt inzonderheid de in de artikelen 30, §§ 5 en 6, en 31, § 6, van de wet van 21 maart 1991 gestelde representativiteitsvoorwaarden om te kunnen zetelen in de paritaire comités van autonome overheidsbedrijven en in het Comité Overheidsbedrijven.

B.1.4. In zoverre zij handelt ter vernietiging van bepalingen die tot gevolg hebben dat haar prerogatieven worden beperkt, dient de verzoekende partij voor de toepassing van artikel 2, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, te worden gelijkgesteld met een persoon.

Wat de omvang van het beroep betreft

B.2.1. Hoewel in het dispositief van het verzoekschrift de vernietiging van de gehele wet van 21 maart 1991 gevorderd wordt, blijkt uit de inhoud van het verzoekschrift, uit de aangevoerde middelen en uit de verklaringen ter terechtzitting van de raadsman van de verzoekende partij, dat de draagwijdte van het beroep beperkt is tot de in de artikelen 30, § 5, en 31, § 6, van voormelde wet gestelde vereisten voor representativiteit en de in artikel 30, § 6, vervatte regeling voor de N.M.B.S.

B.2.2. De verzoekende partij vecht tegelijkertijd de paragrafen 5 en 6 van artikel 30 van de wet van 21 maart 1991 aan.

Artikel 30, § 5, stelt een aantal vereisten voor representativiteit voor vakorganisaties om in het paritair comité van een autonoom overheidsbedrijf te kunnen zetelen.

Artikel 30, § 6, eerste zin, sluit de toepassing van de voor de verzoekende partij als grievend aangemerkte bepaling enkel uit ten aanzien van de N.M.B.S.

Het beroep tegen laatstvermelde paragraaf blijkt in werkelijkheid gericht te zijn tegen de vereisten om te kunnen zetelen in de Nationale Paritaire Commissie bedoeld in artikel 13 van de wet

van 23 juli 1926 tot oprichting van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Uit artikel 3, § 1, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof blijkt, dat beroepen tot vernietiging - behoudens de ten deze niet toepasselijke gevallen bedoeld in artikel 3, § 2, en in artikel 4 - slechts ontvankelijk zijn wanneer zij worden ingesteld binnen een termijn van zes maanden na de bekendmaking van de wet, het decreet of de in artikel 26bis van de Grondwet bedoelde regel die zijn bestreden.

In zoverre het beroep in feite gericht is tegen de wet van 23 juni 1926, is het laattijdig en niet-ontvankelijk.

Ten gronde : over het enig middel, dat steunt op de schending van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid der Belgen voor de wet en van de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met inachtneming van het doel en de gevolgen van de bestreden maatregel alsmede van de aard van de in het geding zijnde beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.

B.4.1. De artikelen 30 en 31 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven organiseren de collectieve arbeidsverhoudingen via paritaire comités en een gemeenschappelijk Comité Overheidsbedrijven.

B.4.2. Er wordt voor elk autonoom overheidsbedrijf een paritair comité opgericht, dat bevoegd is voor het overleg met en de algemene informatie van het personeel, de onderhandeling met de representatieve vakorganisaties wat het personeels- en syndicaal statuut betreft, de aangelegenheden betreffende de gezondheid en veiligheid van de werknemers en de bedrijfshygiëne, het onderzoek van de economische en financiële informatie bedoeld in de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, het overleg met de representatieve vakorganisaties wat betreft het sluiten van het beheerscontract en het vaststellen en wijzigen van het arbeidsreglement.

Uitgezonderd wat de N.M.B.S. betreft, worden de paritaire comités samengesteld uit maximaal achttien leden, voor de ene helft benoemd door de raad van bestuur en voor de andere helft benoemd door de raad van bestuur op eensluidend advies van de representatieve vakorganisaties, die daartoe een aantal leden voorstellen in verhouding tot hun aantal bijdrageplichtige leden onder het totaal van de bij representatieve vakorganisaties aangesloten personeelsleden van het betrokken overheidsbedrijf.

B.4.3. Er is ook een voor alle autonome overheidsbedrijven gemeenschappelijk Comité Overheidsbedrijven, dat bevoegd is inzake beroepen tegen bepaalde beslissingen van de paritaire comités, voor adviezen over voorontwerpen van wetten of besluiten betreffende het personeels- of syndicaal statuut van meer dan één autonoom overheidsbedrijf evenals voor collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot het personeels- en syndicaal statuut van die bedrijven.

Het Comité Overheidsbedrijven telt achttien leden, waarvan de helft wordt benoemd op voordracht van de representatieve vakorganisaties, die daartoe een aantal leden voorstellen in verhouding tot hun aantal bijdrageplichtige leden onder het totaal van de bij de representatieve vakorganisaties aangesloten personeelsleden van alle autonome overheidsbedrijven samen.

B.5. Inzake de bij de bestreden wet geregelde collectieve arbeidsbetrekkingen is voor de samenstelling van de paritaire comités en van het Comité Overheidsbedrijven bijgevolg een onderscheid gemaakt naargelang de bij die arbeidsbetrekkingen betrokken vakorganisaties al dan niet representatief zijn.

De selectie van de gesprekspartners met als bedoeling een permanent en doeltreffend sociaal overleg te verzekeren ten einde de sociale vrede te bewaren, is op zich niet onwettig. Naar zijn beginsel is die maatregel niet onevenredig met het doel.

B.6. Gelet op het hierboven gedefinieerde doel kan ook de vereiste dat elke vakorganisatie, om als representatief te worden erkend, een bepaald aantal of percentage bijdrageplichtige leden dient te hebben, als objectief en redelijk worden beschouwd. Gelet op datzelfde doel is het evenmin onredelijk in de permanente overleg- en onderhandelingsstructuren enkel die vakorganisaties toe te laten die op nationaal vlak werkzaam zijn of die op zijn minst deel uitmaken van een op dat niveau

samengestelde vakorganisatie en ook de belangen van alle categorieën van het personeel verdedigen. Een dergelijke vereiste is immers van die aard dat zij in zekere mate waarborgt dat bij het formuleren van de eisen van een categorie van het personeel rekening wordt gehouden met de situatie van de andere.

B.7. Hetzelfde geldt voor de voorwaarde van aansluiting bij een vakorganisatie die zetelt in de Nationale Arbeidsraad (N.A.R.), die uitdrukkelijk is gesteld ten aanzien van de representativiteit voor het Comité Overheidsbedrijven bedoeld in artikel 31, § 6, en die ook onrechtstreeks gehanteerd wordt voor de representativiteit in het paritair comité van elk autonoom overheidsbedrijf overeenkomstig artikel 30, § 5, eerste lid, 1°, van de bestreden wet.

Een dergelijke voorwaarde is in haar beginsel niet discriminerend doordat zij enkel een indirecte manier is om de aansluiting bij een interprofessionele organisatie of federatie die zowel de privé-sector als de overheidssector insluit, te eisen.

Het staat aan de wetgever na te gaan of het opportuun is het overleg voor te behouden aan gesprekspartners die om redenen van interne organisatie aandacht hebben voor de gehele weerslag van een eis.

B.8. Een dergelijke voorwaarde kan in haar toepassing evenwel discriminerend blijken te zijn indien zij leidt tot een willekeurige selectie van de organisaties die tot de voormelde comités toegelaten zijn.

Naar luid van artikel 2, § 2, eerste lid, van de wet van 29 mei 1952 tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad, benoemt de Koning tot werknemers-leden van de Nationale Arbeidsraad « vertegenwoordigers (...) van de meest representatieve (...) werknemersorganisaties ».

Naar luid van artikel 2, § 2, derde lid, van de vermelde wet worden « de leden die de meest representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigen, gekozen onder de kandidaten (...) voorgedragen door de op nationaal plan verbonden interprofessionele organisaties ».

De wet van 29 mei 1952 laat dus een keuze aan de Koning.

B.9. De verzoekende partij legt de aangevochten wet in die zin uit dat zij aan de Koning een onbeperkte beoordelingsbevoegdheid zou geven, zodat de willekeurige keuzemogelijkheden waarover zij klaagt, aan het wettelijk stelsel zelf zouden zijn toe te schrijven. Zij is immers van oordeel dat «de regering volkomen autonoom oordeelt (...)» of een organisatie als de meest representatieve moet worden beschouwd.

Een dergelijke interpretatie kan niet in aanmerking worden genomen. Wanneer de wetgever de Koning in algemene termen machtigt, kan men er niet van uitgaan dat hij de bedoeling zou hebben gehad Hem te machtigen om bepalingen aan te nemen die in strijd zijn met de Grondwet; bij het uitleggen van de tekst moet men, om de omvang van die machtiging te beoordelen, ervan uitgaan dat ze grondwettig is.

B.10. Het staat niet aan het Hof te oordelen over de manier waarop de wet tot inrichting van de Nationale Arbeidsraad, waarnaar de aangevochten wet verwijst, is toegepast, noch vooruit te lopen op de manier waarop ze zal worden toegepast. Daaruit volgt niet dat de manier waarop de Koning gebruik maakt van de machtiging die Hem in algemene termen wordt gegeven, niet zou kunnen worden getoetst. Uit het feit dat de wetgever heeft nagelaten in de wet zelf de objectieve, duidelijke en vooraf vastgestelde criteria te vermelden die de Koning zou moeten toepassen, kan niet worden afgeleid dat hij Hem impliciet heeft toegestaan de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie niet na te leven en de herhaalde aanbevelingen van de Internationale Arbeidsorganisatie naast zich neer te leggen (*B.I.T., Bulletin officiel, Vol. LXX, 1987, Série B, n° 2, p. 24*).

Hoe ruim en hoe vaag zij ook is, de machtiging die de aangevochten bepalingen en artikel 2, 2°, van de wet van 29 mei 1952 samen aan de Koning hebben gegeven, staat Hem geenszins toe af te wijken van het beginsel naar hetwelk een verschil in behandeling, dat door een norm tussen verschillende categorieën van personen in het leven wordt geroepen, dient te berusten op een objectieve en redelijke verantwoording die wordt beoordeeld met inachtneming van het doel en de gevolgen van de bestreden maatregel. Het staat aan de administratieve rechter de beslissing te vernietigen waarmee de Koning de kandidatuur van een vakorganisatie zou hebben aangenomen of verworpen door zich te baseren op een onwettige of discriminerende opvatting van het begrip «representativiteit».

B.11. Het Hof vermag dus enkel vast te stellen dat de aangevochten wet op zich niet de

aangevoerde discriminatie in het leven roept.

Om die redenen,

Het Hof

Verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 18 november 1992.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

J. Delva